

Nové nařízení o přípravcích na ochranu rostlin

Evropský parlament v současné době projednává ve druhém čtení návrh nařízení o přípravcích na ochranu rostlin, který je kompromisním výsledkem jednání Evropské komise a Rady. Cílem tohoto předpisu je zajistit vyšší úroveň harmonizace postupů při povolování přípravků, ochrany zdraví konzumentů a osob provádějících aplikaci a též ochrany životního prostředí, zejména pak zdrojů pitné vody.

Zástupci Ministerstva zemědělství a Státní rostlinolékařské správy po celou dobu projednávání a přípravy návrhu prosazují zapracování opatření, která by měla zabránit negativním důsledkům pro pěstitelé, a zároveň by zlepšila konkurenceschopnost českých zemědělců. Kromě přechodného období pro aplikaci nových kritérií se jedná o požadavek, aby Evropská komise provedla analýzu dopadu konečné verze kritérií na dostupnost chemické ochrany. Samotná kritéria jsou i nadále předmětem jednání. Proto není možné realistickou analýzu dopadu provést v současné fázi.

Česká republika do textu návrhu Rady EU také prosadila několik ustanovení, jejichž cílem je zjednodušení povolovacího procesu u méně významných plodin. Aplikací návrhu ve znění společné pozice Rady by v ČR nemuselo dojít k vyššímu úbytku, než 4–8 % přípravků povolených v současné době. Tento úbytek by nenastal v okamžiku nabytí účinnosti nařízení, ale postupně v letech 2011–2018. Úbytek může být do určité míry eliminován registrací nových přípravků ve stejném období.

Schvalovací proces provází intenzivní lobování všech zainteresovaných stran. Průmysl a pěstitelské svazy vyjadřují obavy z nedostatku přípravků pro některé plodiny, zejména v případě přijetí pozměňovacích návrhů Evropského parlamentu. Kritickou částí těchto pozměňovacích návrhů je především změna kritérií pro hodnocení vlivu účinných látek na zdraví lidí.

Státní rostlinolékařská správa považuje návrhy některých poslanců Evropského parlamentu na zpřísnění kritérií schválených Radou EU za nepřijatelné. Podobnou pozici zastává i řada dalších členských zemí. Spotřeba přípravků na ochranu rostlin je v České republice výrazně nižší, než ve „starých“ členských zemích, proto i cíle pro snížení množství používaných přípravků nemohou být totožné v celé EU.

Při hlasování ve výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin Evropského parlamentu, ve dnech 5. až 6. listopadu 2008, byla zamítnuta část pozměňovacích návrhů, jejichž uplatnění by bylo spojeno s rizikem výrazného zvýšení nákladů na rostlinnou produkci, a tím i s rizikem zvýšení cen potravin. Přesto zůstává několik velmi problematických bodů.

Další období před předpokládaným datem hlasování v plénu Evropského parlamentu 13. ledna 2009 bude věnováno zejména jednání o tzv. vylučovacích kritériích pro hodnocení účinných látek. Česká republika se bude zasazovat o dosažení kompromisu přijatelného z hlediska zájmů našeho zemědělství i ochrany zdraví lidí a životního prostředí.